

УДК 338.24:330.341.1(045)

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ПРИ УПРАВЛІННІ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ремига Юлія Сергіївна, к.е.н., доцент кафедри логістики, заступник декана факультету транспортних технологій, Національний авіаційний університет, м. Київ, remyga_julia@ukr.net, +38067 7055421

Yuliia Remyha, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor at Logistics Department, Dean's Deputy of Faculty of Transport Technologies, National Aviation University, Kyiv

Yu. Remyha. Importance of innovative approach at supply chain management in modern conditions.

The author analyzed the nature and importance of the innovative approach to supply chain management. It was established that the concept of "innovation" has many options for its interpretation, but all the inherent common characteristics. Formulated that innovation is appropriate and beneficial change in the activities of any company, this change should provide an opportunity to get practical use and useful result. It is noted that innovation in the logistics business is an essential tool for achieving the goals of development, resulting in increasing the efficiency of its operations. The authors also determined that the supply chain as a market-oriented concept allows to increase the flexibility and adaptability of innovation enterprises to changes in environmental conditions, and provides the opportunity to implement innovative potential of enterprise optimal way and harmonization of oppositely operating purposes, which may occur in the enterprise. The study author concluded that the integration of logistics processes and innovative management providing for appropriate hierarchical integration, covering a full range of structural and content within the enterprise market transactions between its partners. This can be done through a combination of innovation management and supply chain management principles that define the innovation strategy of the enterprise in modern conditions of globalization of markets.

Ремига Ю. С. Значення інноваційного підходу при управлінні ланцюгами поставок в сучасних умовах.

Автором було проаналізовано сутність і значення інноваційного підходу при управлінні ланцюгом поставок. Встановлено, що поняття «інновації» має багато варіантів свого тлумачення, але всім притаманні спільні характерні риси. Сформульовано, що інновація є доцільною і корисною зміною в діяльності будь-якого підприємства, ця зміна повинна надавати можливість отримати практичне застосування і корисний результат. Зазначено, що інновації в логістичній діяльності підприємств є найважливішим засобом реалізації цілей розвитку, результатом чого є підвищення ефективності його діяльності. Автором також було визначено, що управління ланцюгами поставок як ринково-орієнтована концепція дозволяє підвищити гнучкість та адаптивність інноваційної діяльності підприємства до змін умов зовнішнього середовища, а також забезпечує можливість реалізації інноваційного потенціалу підприємства оптимальним шляхом та узгодження зустрічно діючих цілей, які можуть виникати в діяльності підприємства. В результаті дослідження автором зроблено висновок, що інтеграція процесів логістичного та інноваційного управління передбачають здійснення відповідної ієрархічної інтеграції, охоплюючи повний спектр структурного змісту всередині підприємства та транзакцій між його ринковими партнерами. Це можливо зробити за рахунок поєднання управління інноваційною діяльністю та принципів управління ланцюгом постачання, що визначатиме стратегію інноваційної діяльності підприємства в сучасних умовах глобалізації ринків.

Ремига Ю. С. Значение инновационного подхода при управлении цепочками поставок в современных условиях.

Автором были проанализированы сущность и значение инновационного подхода при управлении цепью поставок. Установлено, что понятие «инновации» имеет много вариантов своего толкования, но всем присущи общие характерные черты. Сформулировано, что инновация является целесообразным и полезным изменением в деятельности любого предприятия, это изменение должно предоставлять возможность получить практическое применение и полезный результат. Отмечено, что инновации в логистической деятельности предприятий являются важнейшим средством реализации целей развития, результатом чего является повышение эффективности его деятельности. Автором также было определено, что управление цепями поставок как рыночно-ориентированная концепция позволяет повысить гибкость и адаптивность инновационной деятельности предприятия к изменениям условий внешней среды, а также обеспечивает возможность реализации инновационного потенциала предприятия оптимальным путем и согласования встречно действующих целей, которые могут возникать в деятельности предприятия. В результате исследования автором сделан вывод, что интеграция процессов логистического и инновационного управления предусматривают осуществление соответствующей иерархической интеграции, включая полный спектр структурного содержания внутри предприятия и транзакций между его рыночными партнерами. Это возможно сделать за счет сочетания управления инновационной деятельностью и принципов управления цепью поставок, определяющим стратегию инновационной деятельности предприятия в современных условиях глобализации рынков.

Постановка проблеми. Реалізація нових вимог, що ставляться перед підприємствами в сучасних ринкових умовах, змушує їх до пошуку і створення нових стратегій діяльності, які збільшують гнучкість і уможливлюють виживання в достатньо висококонкурентному середовищі.

Орієнтація на ринкові ніші і на «клієнта», багатосторонність та глобалізація дій, зниження порогів рентабельності, базування на можливостях, а не на життєвому циклу товару, реактивність, оптимізація організаційних структур, шляхом делегування повноважень вниз, комп'ютерна інтеграція і гнучка автоматизація – це напрямки реалізації сучасної стратегії підвищення гнучкості логістичних систем в контексті інноваційних перетворень економіки. В умовах прискорення НТП, глобалізації і інтернаціоналізації інноваційних процесів на світовий ринок надходить значна кількість інновацій, які все частіше стають доступними для придбання і використання у будь-якій точці світу за допомогою тотальної інформатизації суспільства. Тому наявність значної кількості інновацій в умовах швидко змінюваного світового ринку дає підстави стверджувати про необхідність інноваційного управління ланцюгами поставок підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогоднішній день, одні науковці розглядають інновації як зміни, тобто «цілеспрямовані зміни, які свідомо впроваджуються в процесі відтворення для кращого задоволення наявної або формування нової суспільної потреби», або ж «як будь-яка технічна, організаційна, економічна і управлінська зміна, відмінна від існуючої практики на цьому підприємстві». Інші ж науковці вважають, що інновація – це комплексний процес створення, поширення і використання нового практичного засобу для кращого задоволення відомої потреби людей [1, С. 21]. Відповідно до українського законодавства «інновації – це новостворені (застосовані) і (або) удосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальні сфери» [2].

Мета статті – проаналізувати основні інноваційні підходи до формування логістичного забезпечення діяльності підприємств з урахуванням сучасних вимог.

Результати дослідження. Найважливішими ознаками інноваційного процесу найчастіше розглядаються ступінь новизни, сфера застосування, характер використання, призначення та ін. Крім того, фахівці навіть за однією ознакою вирізняють різноманітні типи інновацій. Також необхідно відзначити, що поняття «інновація» на сьогоднішній день включає такі компоненти як креативність, стратегію, реалізацію та прибутковість [1, С.22]. Більш детальний опис даних компонентів представлено в табл.1.

Таблиця 1 – Характеристика сучасних основних чотирьох компонентів інновації

Компонента	Характеристика
Креативність	вміння генерувати нові ідеї.
Стратегія	з'ясування новизни та корисності ідеї з точки зору розвитку підприємства.
Реалізація	перехід від нової та корисної ідеї до її реалізації у вигляді конкретних продуктів і послуг. Саме на етапі реалізації відбувається девальвація багатьох творчих і потенційно інноваційних ідей і, відповідно, втрачаються шанси створити для підприємства нову успішну бізнес-модель. Менеджери часто не наважуються йти на ризик, що пов'язаний з новими ідеями і намагаються всіма силами ухилитися від змін.
Прибутковість	підвищення до максимуму цінності кінцевого продукту і послуг, отриманої від реалізації нової та корисної ідеї. Концепція прибутковості може проявлятися на практиці по-різному, а саме: як фінансовий вигравш, як підвищення морального стану співробітників і корпоративної солідарності або як внесок в життя суспільства.

Отже, аналіз літературних джерел дав змогу виявити найважливіші, класифікаційні ознаки інновацій, що наведено в табл.2.

Таблиця 2 – Класифікація інновацій [розроблено на основі 3; 4; 5; 6]

Класифікаційна ознака	Вид інновації	Характеристика виду
1. За змістом	Продуктові інновації	орієнтуються на виробництво і використання нових (вдосконалених) продуктів у сфері виробництва або у сфері споживання
	Інновації процесу	нові технології виробництва продукції, організації виробництва та управлінських процесів
	Ринкові інновації	відкривають нові сфери застосування продукту або сприяють реалізації продукту чи послуги на нових ринках
2. За ступенем новизни	Базові інновації	поява нового способу виробництва чи раніше невідомого продукту, які започатковують або дають імпульс розвитку нової галузі, наприклад, винайдення парового двигуна, атомної енергії, радіо, напівпровідників тощо
	Вдосконалені	упровадження нових видів виробництв, що реалізують

	інновації	інноваційний потенціал базової інновації; вони дають змогу поширювати і вдосконалювати базові покоління техніки, створювати нові моделі машин і матеріалів, покращувати параметри продукції, яка випускається
	Псевдоінновації	інновації, які залучаються фірмами у технологічний процес чи продукт, щоб затримати зниження норми прибутку і продовжити життєвий цикл вдосконаленої інновації, наприклад, зміна дизайну товару, матеріалу, з якого він виготовляється; зміна способу рекламування тощо
3. За інтенсивністю інноваційних змін	Інновації нульового порядку	регенерування вихідних властивостей
	Інновації першого порядку	кількісна зміна
	Інновації другого порядку	перегрупування чи організаційні зміни
	Інновації третього рівня	адаптаційні зміни
	Інновації четвертого порядку	новий варіант
	Інновації п'ятого порядку	«нове покоління»
	Інновації шостого порядку	новий «вид»
	Інновації сьомого порядку	новий «рід»
4. За рівнем об'єктивного та суб'єктивного сприйняття	Абсолютна новизна	фіксується за відсутності аналогів даної новації
	Відносна новизна	інновацію було застосовано на інших об'єктах або ж здійснено оновлення одного з елементів виробу системи в процесі поточної модернізації
	Умовна новизна	виникає внаслідок незвичайного сполучення раніше відомих елементів
	Суб'єктивна новизна	новизна для певних споживачів, які раніше не були знайомі з даним продуктом
5. За причинами виникнення	Реактивні інновації	інновації, що забезпечують виживання та конкурентоспроможність фірми на ринку, виникаючи як реакція на нові перетворення, здійснені основними конкурентами
	Стратегічні інновації	інновації, впровадження яких має випереджувальний характер з метою отримання вирішальних конкурентних переваг у перспективі
6. За стадією виробничого процесу	Інновації на вході в підприємство як систему	
	Інновації на виході з підприємства	
	Інновації структури підприємства	
7. За видом діяльності	Технологічні інновації	
	Виробничі інновації	
	Економічні інновації	
	Економічні інновації	
	Торговельні інновації	
	Соціальні інновації	
	Управлінські інновації	

Необхідно відзначити, що сучасні ринкові умови вимагають класифікувати інновації за типом нововведення, механізмом здійснення і особливостями інноваційного процесу. При цьому необхідно враховувати й пам'ятати, що будь-які інновації мають комплексний характер і їх варто розглядати як з технологічної, так і з не технологічної точок зору, виходячи з можливих наслідків їх впливу на зовнішнє середовище.

Враховуючи вищезазначене, можна сказати, що інноваційний підхід в діяльності будь-якого підприємства повинен бути пов'язаний з трансформацією наукових досліджень і розробок, винаходів і відкриттів у новий продукт або новий технологічний процес, які впроваджуються у виробничий процес, або в новий підхід до соціальних послуг. Інноваційний підхід передбачає створення цілого комплексу наукових, технологічних, організаційних, фінансових і комерційних заходів, які у своїй сукупності ведуть до створення інновації «під ключ», тобто повністю готової до реалізації на ринку.

Враховуючи сучасні світові глобалізаційні процеси між підприємствами, можна сказати, що інноваційний підхід у повному обсязі отримує комплексний та системний характер, що стає передумовою використання принципів логістики (а саме стратегії управління ланцюгом поставок

– SCM) в інноваційній діяльності підприємств.

Так, основними чинниками, що викликають потребу в застосуванні стратегії управління ланцюгом поставок в інноваційній діяльності підприємства можна вважати: зростання ступеня диференціації ринку (диференціація потреб споживчих переваг клієнтів, індивідуалізація сегментів ринку, диверсифікація товарів тощо); посилення конкуренції у сфері кількості і якості надання послуг і обслуговування клієнтів (зростання вимог у сфері додаткових благ, пов'язаних із закупівлею і продажем товарів); скорочення життєвого циклу товарів; інтеграцію господарських процесів, а також процесів прийняття рішень (прямування до використання синергічних зв'язків у мікро- і макроекономічному масштабах); розвиток «високих» технологій у сфері інформації, просування, продажу і переміщення товарів; зростання підприємництва і інноваційної активності у господарській і ринковій діяльності; інтеграцію і глобалізацію ринків.

Говорячи про інтеграцію процесів логістичного та інноваційного управління, передбачають здійснення відповідної ієрархічної інтеграції, тобто інтеграції одночасно на всіх рівнях і у всіх підсистемах інноваційного управління, охоплюючи повний спектр структурного змісту всередині підприємства та транзакцій між його ринковими партнерами. Тому управління інноваційною діяльністю на засадах принципів SCM, як концепції наскрізного управління, визначає стратегію інноваційної діяльності підприємства в сучасних умовах глобалізації ринків.

Взаємодія концепції SCM у сфері операційних, тактичних і стратегічних рішень у системі інноваційної діяльності реалізується шляхом синтезу (поєднання) принципів інновацій та логістики в структурі організації і в управлінні підприємством (інтеграція компетенцій), уможливаючи її ефективну орієнтацію на досягнення майбутніх довгострокових цілей, а також на створення потенціалу ефективності і успіху підприємства [7]. Це положення набуває особливого значення у сучасних умовах, які детермінують розвиток і процес інтеграції ланцюга поставок та інноваційної діяльності, зростання їх стратегічної взаємодії в управлінні підприємством, у формуванні інтегрованого ланцюга в системі створення доданої вартості для клієнта і для підприємства.

Зростання ролі інновацій в логістичній системі і виділення їх руху як окремого потоку обумовлено: 1) швидкими темпами розвитку науково-технічного прогресу, скороченням періоду розроблення і впровадження інновацій, а також життєвого циклу товарів; 2) сучасними масштабами виробництва, обсягами витрат на науково-технічні розробки, масовим впровадженням їх результатів у виробництво, що генерує зростання кількості і якості інновацій на світовому ринку; 3) активізацією світових мегатенденцій в інноваційній діяльності (інтеграція сфери досліджень і промислових впроваджень, активізація міжнародної технологічної співпраці, інтернаціоналізація і глобалізація інноваційної сфери, особливо сфери НДДКР, загострення проблем охорони промислової та інтелектуальної власності, розвиток міжнародної торгівлі ліцензіями, ноу-хау, інжиніринговими послугами); 4) виокремлення інтелекту як важливого ресурсу як на макро-, так і на макрорівнях управління економікою, що в свою чергу визначається орієнтацією багатьох країн світу, в т.ч. України, на інноваційний тип розвитку; 5) тотальною інформатизацією суспільства, яка сприяє створенню за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних мереж єдиного світового ринку науково-технічних знань і новітніх технологій.

Стратегія SCM створює можливість прийняття цілої низки стратегічних рішень стосовно напрямів інноваційної діяльності і відповідно до них отримання конкурентних переваг підприємства. Підставою для обґрунтування вибору стратегії конкурентних переваг може бути в ситуації різноманітних, взаємних впливів і відносин аспектів інноваційної діяльності цілісна система логістичних рішень. Тільки врахування усіх наслідків, корисних з точки зору витрат і ринку, дають підставу для розробки ефективної конкурентної позиції [7].

Так, у табл.3 наведено основні характеристики та цілі рішень і наслідки, а також передумови стосовно трьох типів стратегії конкурентних переваг, які вказують одночасно на тісні і взаємні зв'язки стратегічних рішень у сфері інноваційної діяльності і логістики.

Управління ланцюгами поставок разом із інноваційним підходом оптимізує чинники створення і використання потенціалу підприємства, здійснюють системну підтримку ринкової орієнтації підприємства, а їхня інтеграція орієнтує на ефективне обслуговування клієнтів.

Таблиця 3 – Взаємозв'язок інноваційних і логістичних рішень при реалізації стратегій конкурентних переваг [розроблено на основі 8, С. 56-57; 9, С. 112-114]

Елементи рішень	Стратегія спеціалізації (інновації)	Стратегія диференціації (унікальності)	Стратегія лідерства у витратах
1	2	3	4
Цілі	<ul style="list-style-type: none"> – висока готовність поставок – гнучкість стосовно змін продукту – здатність реалізації доручень при малому обсязі або нерегулярній частоті замовлень 	<ul style="list-style-type: none"> – велика швидкість поставок – надійність поставок – висока готовність поставок – гнучке реагування на зміни потреб клієнтів 	<ul style="list-style-type: none"> – мінімальні витрати при прийнятному рівні обслуговування
Пріоритетність в інноваційній діяльності	<ul style="list-style-type: none"> – логістичні інновації – продуктові інновації 	<ul style="list-style-type: none"> – продуктові інновації – логістичні інновації 	<ul style="list-style-type: none"> – технологічні інновації – організаційні інновації
Логістичні рішення у сфері постачання	<p style="text-align: center;">Критерії вибору постачальників</p> <ul style="list-style-type: none"> – висока готовність поставок – висока якість – гнучкість стосовно зміни продукту 	<ul style="list-style-type: none"> – висока надійність поставок – високий ступень диспонування повним асортиментом – специфічне постачання з точки зору клієнтів 	<ul style="list-style-type: none"> – використання високих знижок при закупівлі – централізація закупівель – зорієнтований на ціни вибір постачальників
Управління запасами	<p>Дилема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – необхідність утримання високих запасів безпеки для гарантування диспозиційності – необхідність утримання низьких складських запасів для збереження гнучкості і запобігання старіння запасів 	<ul style="list-style-type: none"> – локальні склади і утримання запасів – високий рівень ринкових реакцій – висока надійність поставок – короткий час поставок 	<ul style="list-style-type: none"> – централізація – низькі складські запаси – консолідація гарантійних запасів
Транспорт	<ul style="list-style-type: none"> – швидкий транспорт – використання експедиторів замість власних транспортних засобів – транспорт часткових вантажів 	<ul style="list-style-type: none"> – різні форми транспорту і поставок – пропозиція експрес-пересилок – власний транспортний парк – обслуговування поставок 	<ul style="list-style-type: none"> – консолідація транспорту в витратному сенсі – транспорт повних вантажів – зменшення частоти транспортування – власний транспортний парк лише при високій інтенсивності використання
Склади	<ul style="list-style-type: none"> – безпосереднє постачання споживачам – лізинг складів – використання сторонніх складів 	<ul style="list-style-type: none"> – багатоступенева структура складів 	<ul style="list-style-type: none"> – централізація – раціоналізація – автоматизація процесів складування
Інформаційне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – актуальність – змінність – гнучкість 	<ul style="list-style-type: none"> – децентралізація – перманентне втручання клієнтів – диференційовані умови доручень 	<ul style="list-style-type: none"> – автоматизована реалізація доручень – централізація – інтеграція – стандартні умови доручень

Висновки. В результаті проведених досліджень було встановлено, що серцевиною інноваційної діяльності при управлінні ланцюгами поставок є освоєння (комерціалізація) нових видів продукції або методів її виробництва, доставки і реалізації. Визначаючи напрями інноваційної діяльності, керівництво логістичних підприємств вирішує, на чому зосереджувати увагу: на продуктових чи технологічних інноваціях. Тому розробка сучасних технологій і продукції дає змогу підприємствам збільшувати прибуток, тим самим поліпшуючи економічне становище і конкурентоспроможність як самих підприємств, так і країн, де вони розташовані. У цьому зв'язку прискорення інноваційних процесів є важливою складовою державної політики для розвитку логістичних підприємств в своїх країнах.

Отже, реалізація інноваційних підходів в управлінні ланцюгом поставок в сучасних умовах: 1) дає можливість гнучко реагувати на потреби на ринку; 2) на підставі обраної стратегії конкурентних переваг приймати адекватні рішення; 3) дозволяє підвищити гнучкість та адаптивність діяльності підприємства до змін умов зовнішнього середовища; 4) забезпечує можливість реалізації потенціалу підприємства оптимальним шляхом та узгодження зустрічно діючих цілей, які можуть виникати в діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П.П.Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Світ.- 1997. - № 18.
3. Федулова І.В. Теоретичні положення з визначення категорій інноваційний процес та інноваційна діяльність / І.В.Федулова // Проблеми науки. – 2007. – № 8. – С. 2-7.
4. Хохлов Н.П. Структура материальных ресурсов и инновационные системы управления / Н.П.Хохлов, Ю.Ю.Иващенко // Проблеми науки. – 2006. – № 11. – С. 41-44.
5. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fb/pesp/2012/12-40/page5.html>.
6. Бунчук М.О. Інноваційна і технологічна політика в соціальному ринковому господарстві / М.О.Бунчук // Наука та наукознавство. – 2001. – № 2(32). – С. 98-103.
7. Аникин Б.А. Логистический аспект инновационных моделей бизнеса / Б.А.Аникин, В.П.Баранчев и др. // Вестник машиностроения. – 2005. – № 3. – С. 72-81.
8. Чухрай Н. Інновації та логістика товарів: Монографія / Н.Чухрай, Р.Патора. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2001. – 264 с.
9. Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення: Монографія / Н.Чухрай. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2002. – 316 с.

References (BSI):

1. Mykytyuka, P.P. (2015). *Innovatsiynyy rozvytok pidpryyemstva [Innovative development company]*. Ternopil': PP «Prynter Inform» [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrayiny (1997). «Pro innovatsiynu diyal'nist'» [The Law of Ukraine "On innovation activity"]. Svit, #18 [in Ukrainian].
3. Fedulova, I.V. (2007). *Teoretychni polozhennya z vyznachennya katehoriy innovatsiynyy protses ta innovatsiyna diyal'nist' [The theoretical definition of the categories of innovation process and innovation]*. Problemy nauky, #8 [in Ukrainian].
4. Khokhlov, N.P., Yvashchenko, Yu.Yu. (2006). *Struktura materiyal'nykh resursov y ynnovatsiynnye systemy upravlenyya [Structure of material resources and innovative management systems]*. Problemy nauky, #11 [in Russian].
5. Sutnisna kharakterystyka innovatsiy ta innovatsiynykh protsesiv [The essential characteristics of innovation and innovation processes] // <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fb/pesp/2012/12-40/page5.html> [In Ukrainian].
6. Bunchuk, M.O. (2001). *Innovatsiyna i tekhnolohichna polityka v sotsial'nomu rynkovomu hospodarstvi [Innovation and technology policy in the social market economy]*. Nauka ta naukoznavstvo, #2(32) [in Ukrainian].
7. Anykyn, B.A., Baranchev, V.P. (2005). *Lohystychesky aspekt ynnovatsiynykh modeley byznesa [Logistic aspect of innovative business models]*. Vestnyk mashynostroenyua, #3 [in Russian].
8. Chukhray, N., Patora, R. (2001). *Innovatsiyyi ta lohistyka tovariv [Innovation and commodities logistics]*. L'viv: Vydavnytstvo Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnikha» [in Ukrainian].
9. Chukhray, N. (2002). *Formuvannya innovatsiynoho potentsialu pidpryyemstva: marketynhove ta lohistychnye zabezpechennya [Formation of innovative potential of enterprise, marketing and logistics]*. L'viv: Vydavnytstvo Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnikha», 2002 [in Ukrainian].

Keywords: innovation, innovation process, innovative approach, supply chain, logistics system, supply chain management strategy, enterprise, globalization.

Ключові слова: інновації, інноваційний процес, інноваційний підхід, ланцюг поставок, логістична система, стратегія управління ланцюгом постачання, підприємство, глобалізація.

Ключевые слова: инновации, инновационный процесс, инновационный подход, цепь поставок, логистическая система, стратегия управления цепью поставок, предприятие, глобализация.